

egyetemes emberiség, a humánium kapcsolatáról, de sosem lehet annyira egyetlenesen emberi, nemzeteken felülálló, sors megfedekezések a nemzeti sorsról, sorsüldözött magyarságáról.

A művészet, ez a csodálatos növény, a valóságból szívja életeterejét, s életével, tényészetével maga is befolyásolja a valóságot. Talán sehol a világon nem volt szervezettebb kapcsolatban művészet és élet, mint a mi magyar glóbusunkon. És szinte azt is elmondhatjuk, hogy míg másutt inkább az irodalom, művészet haladt az élet nyomán, nálunk a művészet vonzotta maga után az életet. Petőfi azt írja, azon legyünk, hogy az irodalomban — tudniillik az irodalom tematikájában — a nép váljék uralkodóvá, mert ha itt a nép uralkodik, közel vagyunk ahhoz, hogy a politikában is a nép uralkodjék. A Tisza Kálmán-korszak árvalányhajás, színre-szemre való népdalkultuszában visszatükröződik a közjogi harcok színre-szemrevaló, de a népi érdekeket valójában elhanyagoló, semmibevevő politikája. Bartók és Kodály munkássága egyidőbe esik irodalmunk 'Ady-korával. S valóban, mikor Bartók és Kodály fölfedték és a világ elé tárták a magyar népdal halhatatlan értékeit, közel voltunk ahhoz, hogy végre a magyar nép ezeréves jussának, a magyar földnek birtokába jusson, hogy végre a politikában is a nép uralkodjék.

Ilyenformán vált Bartók és Kodály zenei munkássága nagyjelentőségű szociális tetté, ilyenformán váltak ók a magyar jövő serkentőivé. Mi a magyar jövő? Az ifjúság lelke. A zene történetében aligha van még alkotó géniusz, ki közelebb lenne az ifjúsághoz műveivel, művei szellemiségével, mint Kodály Zoltán. Ő dalaival, gyermekkórusaival valóban az ifjúság lényegét látta és szólatlatta meg, az ifjú lélekben forrongó erőt fogta be a dalok tüzes szekerébe. Az „Éneklő ifjúság“ nemcsak érdekes, de óriási horderejű jelenség is a zene történetében... Szeged ifjúsága, az éneklő ifjúság itt a Dóm-téren, Isten házának közelében ma egyszerre áldoz a hangok szárnyalásával az éneken megnyilatkozó csodálatos szellemi világnak, de egyszerre áldoz a magyar jövőnek, a Kodály dalokból kiáramló szociális és népi gondolatnak, demokratikus jövődönknek is.

Páti Ferenc

Éneklő Ifjúság

címen a Kodály-tanítványok magyar énekesrendje még 1934-ben mozgalmat indított abból a célból, hogy az iskolai énekkarok együttesen rendezzenek hangversenyeket Kodály-szellemű kórusművekkel, tömegkánonokkal. Biztak abban, hogy a magyar zene szépsége az ifjúság erejével párosulva csodára képes, az akkori koncertek kietlen és magyartalan levegőjében. Ez a csoda meg is történt. Az első Éneklő Ifjúság-hangversenyt 1934. tavaszán tartották meg a fővárosi iskolák énekkarai, amely valódi magyar „monstre“ hangverseny volt. Ezeröttszáz iskolásgyermek ajkán zendült fel az a zenei harmónia, melyben Kodály muzsikája és a magyar nép dala összeforrott klasszikus egységben a Josquinnek, Palestrinának, Lassusok zenéjével. Budapest példáját hamarosan követték a vidéki városok is. Szeged, már 1935-ben belekapcsolódott a mozgalomba s az Énekesrend: szegedi élharcosának: Szeghy Endrének kezdeményezésére ezerkétszáz tanuló közreműködésével, nagy kezdő sikerrel folyt le az első hangverseny. A mozgalom évről-évre országosan fejlődött, izmosodott s mind több és több város igyekezett elérni a csúcspontot: Kodályt éneklő ifjúsági koncerteken legnagyobb magyar zeneköltönket megszólaltatni.

Szegeden 1944. nyáralejére terveztek Kodály-hangversenyt, de már nem lehetett megtartani, jobb időkre kellett halasztani. Végre elérkezve ez is, ez év június 8-án, a Dóm-téren felvonult huszonnyolc szegedi iskola énekes népe, közöttük a kis tanyai magyarok lelkes gárdájával. Közel tízezer hallgató előtt, egymásután sorakoztak fel az általános iskolák, polgárik, ipariskolák, kereskedelmi középiskolák, gimnáziumok, tanító- és tanítónőképzők énekkarai, valamennyiük tudásuk legjavát adva, tiszta magyar levegőt árasztva. Frissen szárnyalt a magyar énekszó, a szívet-lelket gyönyörködtető Kodály-muzsika. Kiss Mária, Gálig László, Keszléry Stefánia, Kartal József, Fábíán Gonzága, Veress László, Weber József, Szécsy József, Sey Margit. Bánhidi Ödön hivatott vezénylése alatt. Remekül hatott a színpompás mozdulatkórus is. A hangverseny fénypontja a Magyarokhoz című zárókánon volt, melyet háromezer gyerekajak zengett, a szegedi Kodály-hangverseny szervezőjének, rendezőjének,

megvalósítójának s fáradhatatlan irányítójának: Szeghy Endrének vezényletével. A hangverseny produkciójára a szegedi gyerekek zenei nevelése jó keze, „nagy kánion” világorraló hangjai tettek föl a koronát.

Emlékezetes, szép seregszemléje volt a koncert Szeged iskoláinak, melyek között a művészi magyar muzsika szolgálatában méltó követőik a ma szellemek főigazgatója: dr. Páti Ferenc, büszke menek.